

Žaidimai.

Kuo jie svarbūs ir kodėl reikalingi vaikams?

Žaidimai – neatsiejama vaikų gyvenimo dalis, padedanti vystyti vaikų socialinei ir emocinei raidai. Jų metu vaikai mokosi bendrauti, pažinti juos supantį pasaulį, geriau suprasti tiek save, tiek aplinkinius, išreikšti savo mintis, jausmus ir norus.

Vaikams mėgdžioti tikrovę žaidimų metu yra labai lengva, kadangi žaisdami jie gali tapti kuo tik nori - persikūnyti į augalą, gyvūną, kitą asmenį ir išgyventi užslėptus jausmus bei išplėsti savo asmenybės ribas.

Svarbi žaidimo ypatybė – dvilypumas. Žaidėjo veikla iš dalies gali būti reali, nes jam reikia spręsti konkrečius žaidimo metu iškilusius iššūkius. Kita vertus – daugelis šios veiklos momentų yra fantastiniai, todėl žaidėjas gali žaidimą kurti kaip jis pats nori ir tokiu būdu atitrūkti nuo realybės.

Dažniausiai iškylantys įvairūs iššūkiai žaidime vaikams yra malonūs, nes jie juos sukuria patys, kad galėtų įveikti ir pajusti pasitenkinimo jausmą. Žaidžiant vaikai gali keisti savo tikslus, pasitelkti įvairiausias priemones jiems pasiekti, todėl žaidimų metu vystosi vaikų pasitikėjimas savimi, kūrybiškumas bei savarankiškumas.

Kitas labai svarbus procesas vaiko gyvenime yra socializacija, kuri padeda formuoti jo asmenybei bei

reikalingiems socialiniams ir bendravimo įgūdžiams. Juk gebėjimas bendrauti yra viena iš svarbiausių pilnaverčio funkcionavimo bet kokioje visuomenėje sąlygų.

Komunikuoti vaikai mokosi jau nuo pat mažų dienų, o geriausiai tai pavyksta padaryti žaidžiant įvairiausias žaidimus.

Žaidimų metu sukuriamos situacijos, reikalaujančios bendravimo įgūdžių, kurie yra svarbūs kuriant santykį su kitais. Žaisdami vaikai mokosi patenkinti ne tik savo, bet ir kitų poreikius, pasiskirstyti vaidmenimis, prisitaikyti prie grupės ir laikytis taisyklių.

Vaidmenų žaidimai padeda vaikams įgyti reikalingų socialinių ir kasdieninio gyvenimo įgūdžių. Pavyzdžiui: žaidžiant parduotuvę ugdomi įgūdžiai reikalingi apsipirkinėjant ir pan. Šių žaidimų metu vaikai gali išbandyti įvairiausias profesijas ir susipažinti su jomis iš arčiau, lavinti

įgūdžius, kurie bus reikalingi atsidūrus skirtingose aplinkose.

Įvairių žaidimų metu ugdomi ne tik tinkamo bendravimo ar socialiniai įgūdžiai, bet ir tinkamas elgesys, kuris padeda vaikams prisitaikyti prie atsiradusių situacijų ir lengviau kurti santykius su bendraamžiais.

pagrindinės netinkamo elgesio priežastys. Išgyvenus šias emocijas vaikų elgesys pagerėja.

Žaidimai yra labai svarbūs ir vaikų emocinei raidai, kadangi žaisdami jie pratinasi išreikšti savo emocinius poreikius priimtinais būdais, įveikia egocentriškumą, pradeda suprasti ir gerbti kitus, mokosi valdyti spontaniškas pykčio, agresijos apraiškas, bando suvokti konfliktų priežastis ir jų veikimo būdus.

Patiriamų jausmų išgyvenimas susitapatinus su personažu apsaugo vaikus nuo kaltės jausmo, savęs sumenkinimo, o pasislėpus „už kaukės“ – padeda išreikšti susikaupusius sunkius jausmus, kuriuos kitais būdais išreikšti gali būti per sunku.

Taigi, žaidimai – puiki investicija į ateitį, nes kuo daugiau ankstyvame amžiuje vaikai žais įvairiausių žaidimų, tuo savarankiškesni ir laimesnesni bus ateityje. Vienas pirmųjų žaidimų tyrinėtojų Gross (1916) yra pasakęs, kad vaikystė ir duota tam, kad žaistume.

*Paruošė Dienos socialinės globos centro psichologė:
Gintarė Stankevičiūtė*